

Publicēta: 10:44 10.03.2010.

Rīga, 10.marts, NOZARE.LV. Nelegālo cigarešu tirgus apmēri Latvijā tuvojas 50%, biznesa portālam "Nozare.lv" norāda aptaujātie tabakas industrijas pārstāvji, atzinīgi vērtējot likumsargu darbu kontrabandas cigarešu aizturēšanā un iesakot lielāku uzmanību pievērst sodu sistēmas efektivizācijai.

"Pēdējā laikā tiekam regulāri informēti par likumsargu aktivitātēm, aizturot kārtējo nelegālo cigarešu kravu, ko vērtējam atzinīgi, taču svarīgs ir jautājums, kas notiek ar aizturētajām kravām, cik efektīva un stingra ir sodu sistēma - vai esošie kontroles pasākumi ir pietiekami stingri, lai neradītu vēlmi pievērsties nelegālajam biznesam," stāsta SIA "British American Tobacco Latvia" korporatīvo attiecību menedžere Marita Jansone.

"Tie ir jautājumi, kuriem šobrīd būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība, kā arī jāapzinās vājās vietas sistēmā un jāveic pasākumi, lai šos trūkumus novērstu," norāda Jansone.

Viņa arī informē, ka, pēc firmas "ACNielsen" pētījuma datiem, legālais cigarešu tirgus turpina savu lejupslīdi. Šī gada janvārī legālais cigarešu tirgus bija 149 miljoni cigarešu, kas ir par 102 miljoniem cigarešu mazāk nekā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā.

"Pēc mūsu aplēsēm, patlaban nelegālais cigarešu tirgus ir lielāks par 40%, un diemžēl nekādas pazīmes neliecina, ka tas varētu iet mazumā vai apstāties savā izaugsmē," sacīja Jansone.

Arī SIA "Philip Morris Latvia" korporatīvo attiecību vadītāja Adriāna Kauliņa atzīst, ka nelegālā tirgus apmēri tuvojas 50% no Latvijas patēriņa un šī tendence pēdējā laikā ir pastāvīgi augoša.

Darba rezultātiem nāktu par labu koordinācijas uzlabošana dažādu likumpārraudzības institūciju vidū. "Tā kā cigarešu kontrabandas apkarošanā iesaistītas daudzas struktūras, nozīmīga būtu nopietna attieksme pret likuma pārkāpšanu šajā jomā: lietu izmeklēšana, sodu piemērošana, likumu operatīvu papildināšana, papildus cilvēkresursu novirzīšanu un atbilstošas motivēšanas nodrošināšana," norāda Kauliņa.

"Protams, katrs kontrabandas aizturēšanas gadījums ir slavējams," atzīst Kauliņa.

Viņa arī norāda, ka citas Eiropas Savienības dalībvalstis līdzīgā situācijā pratušas iegrožot cigarešu kontrabandu - tāpat tas ir "gribēšanas jautājums".

Turklāt "Philip Morris International" (PMI) piedāvā finansējumu, kas pieejams arī Latvijai globālā līguma ietvaros starp PMI un Eiropas Komisiju, kur kopš 2004.gada ES dalībvalstīm ir pieejami 1,25 miljardi ASV dolāru kontrabandas apkarošanai. "Ceram, ka atbildīgās Latvijas institūcijas gribēs un pratīs izmantot arī šo finansiālo iespēju," uzsver "Philip Morris Latvia" korporatīvo attiecību vadītāja.

Kā ziņots, šī gada 4.martā Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Muitas kriminālpārvaldes darbinieki Rīgas Brīvdostā strādājošā specializētā konteineru pārkraušanas terminālī, ko apkalpo Rīgas Brīvdostas Muitas kontroles punkts, kādā no Ķīnas sūtītā konteinerā, kurā pēc dokumentiem bija

jābūt metāla durvju kravai, atraduši vairāk nekā desmit miljonus viltotu "L&M" markas kontrabandas cigarešu, aģentūru LETA informēja pārvaldes direktors Marjans Burijs.

Lai gan Muitas kriminālpārvaldes darbinieki joprojām turpina skaitīt aizturētās cigaretes, Burijs prognozēja, ka to daudzums, visticamāk, pārsniegs desmit miljonus, tādējādi tā ir lielākā kontrabandas cigarešu krava, ko šogad atraduši pārvaldes darbinieki. Iepriekšējais lielākais šī gada atradums bijusi kontrabandas krava ar desmit miljoniem "Jin Ling" markas cigarešu.

Atklājot šo gadījumu, ir novērsts kaitējums valsts budžetam vairāk nekā 500 000 latu apmērā, informē VID.

Atklātā viltotu kontrabandas cigarešu krava no Ķīnas uz Latviju sūtīta caur Roterdamu. Norādot uz izmeklēšanas interesēm, Burijs nekonkretizēja kravas saņēmēju, kā arī nekomentēja to, kā krava izgājusi muitas kontroli Roterdamā.

Atverot kravu, kur pēc dokumentiem bijis jābūt metāla durvīm, un atrodot tajā cigaretes, kriminālpārvaldes darbiniekus pārsteidzis tas, ka "L&M" markas cigaretes bijušas ar daudzām pazīmēm, kas liecina, ka prece ir kontrafakta jeb viltota. Salīdzinot aizturētās cigaretes ar oriģinālu, viltojuma pazīmes esot skaidri redzamas.

Cigarešu paraugi nodoti "Phillip Morris" pārstāvim Latvijā un, visticamāk, nedēļas laikā arī tiks saņemts atzinums par cigarešu viltojuma faktu, pieļāva Burijs.

Pārvaldes direktors pieļāva, ka cigaretes ne tikai sūtītas no Ķīnas, bet arī tajā ražotas, atgādinot, ka Ķīna ir lielākā kontrafaktu preču izcelsmes valsts.

Tā kā, visticamāk, tikušas viltotas ne tikai pašas cigaretes, bet arī Krievijas akcīzes nodokļa markas, Muitas kriminālpārvaldes speciālisti lēš, ka tās nav bijušas paredzētas realizācijai Krievijā, turklāt tajā šādas cigaretes realizēt neesot arī ekonomiski izdevīgi.

Burijs pieļāva, ka cigaretes paredzētas realizācijai, "kā minimums, Latvijā" vai arī citā Eiropas Savienības (ES) dalībvalstī, jo, ja Latvijā vienas cigarešu paciņas vidējā cena svārstās līdz 2,7 eiro (1,9 latiem), tad tālāk ES teritorijā cena var sasniegt pat 7,8 eiro (5,48 latus) par paciņu, tādējādi nodrošinot kontrabandistiem arī lielāku peļņu.

Patlaban vēl nav pieņemts lēmums par kriminālprocesa sākšanu, taču tas tiks izdarīts tuvākajā laikā, sacīja Burijs, piebilstot, ka tad arī tiks konkretizēts arī likuma pants, pēc kura tas sāks.

Patlaban neviena persona šajā lietā nav aizturēta.

Burijs papildināja, ka Muitas kriminālpārvaldes aizturēto nelegālo cigarešu skaits līdz ar šīs dienas atklājumu sasniegs 27 miljonus vienību.

Minētais gadījums esot pirmais, kas šogad atklāts Rīgas Brīvastā, sacīja Burijs. Pērn ostā neviena cigarešu kontrabandas krava neesot atklāta, taču 2008.gadā gan.